

Γιατί τόση βία?

του Παντελή Σαββίδη

1.-Η εικόνα του πεσμένου, και χτυπημένου βάνουσα, αστυνομικού είναι σοκαριστική. Η αντίδραση που δημιουργεί στην κοινή γνώμη είναι αγανάκτηση και η αγανάκτηση αυτή δεν νομίζω πως θα δικαιώσει τους διαδηλωτές. Η προσωπική βίαιη εμπειρία είτε διαδηλωτή, είτε αστυνομικού μας ενδιαφέρει. Αλλά, ένα γενικό ερώτημα που προβάλλει είναι γιατί τόση βία;

2.-Η απάντηση στο ερώτημα είναι θέμα έρευνας ειδικών επιστημόνων. Η δική μου προσέγγιση είναι πολιτική.

3.-Όχι, μόνο, δεν έχει επέλθει το τέλος της μεταπολίτευσης αλλά, προσωπικά πιστεύω, πως δεν επήλθε ούτε καν το τέλος του Εμφυλίου διχασμού. Του διχασμού της δεκαετίας του '40. Διότι ο παλαιότερος διχασμός, ο διχασμός του '16, εξέλιπε, ίσως, διότι εξέλιπαν και οι πολιτικοί χώροι που τον εξέφραζαν.

4.-Η διάσταση του Εμφυλίου επηρέασε καθοριστικά μια κοινωνία που δεν ανέχεται και πολλές, διαφορετικές τάσεις. Ίσως και δεν μπορεί και να τις διαμορφώσει. Η πολιτική της παιδεία είναι ενστικτώδης. Από ένστικτο, κυρίως, και από οικογενειακή παράδοση τοποθετείται πολιτικά. Μια κοινωνία που δεν έχει συνειδητοποιήσει, ακόμη, τι συνέβη το 1989 και ένα μέρος της ζει με

φανταστικούς μύθους περί χαμένου παραδείσου.

Το μετεμφυλιακό κράτος, η δεκαετία του '60, τα αναφομοίωτα ευρωπαϊκά κινήματα, η δικτατορία και ένας, εκ του ασφαλούς, «επαναστατισμός» μεταπολιτευτικός διαμόρφωσαν ένα πολιτικό υποσυνείδητο που ακόμη είναι ενεργό. Σταλινικά, μαοϊκά φιλοχοτζεϊκά, ακόμη και επαναστατικά κινήματα, μπορεί να μην υπάρχουν στη Ρωσία, την Κίνα, την Αλβανία ή τις χώρες της Λατινικής Αμερικής, πυρήνες, όμως, (σέχτες στην αριστερή ορολογία) υπάρχουν στην Ελλάδα.

Αυτό το πολιτικό υποσυνείδητο που διαμορφώθηκε στην Ελλάδα μετά τον εμφύλιο μεταβιβάζεται από γενιά σε γενιά. Ο λόγος, κατά την άποψή μου είναι η αδυναμία παραγωγής πολιτικής θεωρίας και σοβαρών πολιτικών σχηματισμών στην Ελλάδα. Ακόμη και οι αντιλήψεις του ευρωκομμουνισμού δεν είχαν απήχηση στην ελληνική κοινωνία. Οι όποιοι αναθεωρητές του κομμουνισμού που διψούσαν για εξουσία έπρεπε να αλλάξουν πολιτική για να την δουν. Να γίνουν, δηλαδή, Συριζα. Τον οποίο, Συριζα, ευνόησε η συγκυρία της οικονομικής χρεοκοπίας και η αγανάκτηση από ένα ανίκανο πολιτικό σύστημα που δεν μπορεί να διασφαλίσει ούτε την αναπαραγωγή του.

5.-Υπήρξε ενεργοποίηση εμφυλιακών αντανάκλαστικών και απο την άλλη πλευρά του πολιτικού φάσματος. Της ακροδεξιάς. Δεν βρήκε απήχηση και διότι η κύρια μήτρα μέσα στην οποία λειτουργούσε εγκατέλειψε τα “κακά της παιδιά” και διότι οι ιδεολογικές της αναφορές είναι ξεπερασμένες.

6.-Το “αριστερό υποσυνείδητο” της κοινωνίας τρέφεται απο τις εξής παραμέτρους:

-Μια αίσθηση ότι το κράτος πρέπει να φροντίζει για τα πάντα.

-Την οικονομική κρίση

-Την κρίση της πανδημίας

-Την αίσθηση πως η εκτόνωση δικαιολογεί οποιαδήποτε συμπεριφορά

-Την χρησιμοποίηση των ΑΕΙ απο τα αριστερά κόμματα για αλίευση μελών και στελεχών. Πουθενά στην πραγματική ζωή οι συνθήκες δεν επηρεάζουν τα ενεργά κοινωνικά άτομα να αναζητήσουν πολιτικές διεξόδους στην αριστερά. Ούτε η μαρξιστική της μορφή που έχει αιχμή την οικονομία, ούτε η κοινωνική της που υποστηρίζει κάθε είδους μειονότητες και είναι, συνήθως, εθνομηδενιστική βρίσκουν απήχηση. Στα πανεπιστήμια η πρώτη επαφή των νέων με την πραγματικότητα τους καθιστά εύκολα θύματα μιας ψευδούς ιδεολογίας που όπου εφαρμόστηκε ως πολιτική πράξη ευνόησε τις νομενκλατούρες και όχι την κοινωνία.

-Την ψευδαίσθηση ότι έχουμε να κάνουμε με μια νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση. Και, φυσικά, την δαιμονοποίηση του νεοφιλελευθερισμού.

-Την έκλειψη του μεσαίου χώρου. Ο μανιχαϊσμός της κοινωνίας δεν ανέχεται μετριοπάθεια. Η κοινωνία τάσσεται με τους δύο ακραίους πόλους του πολιτικού φάσματος. Δεν είναι τυχαίο ότι έχουν επιβιώσει η δεξιά και η αριστερά. Και ότι οποιαδήποτε μετριοπαθής προσπάθεια δεν έχει καμιά τύχη.

-Την κομματική αξιοποίηση του κράτους.

7.-Οι παρενέργειες όλων αυτών είναι, σε ένα αστικό, κοινοβουλευτικό σύστημα η αξιωματική αντιπολίτευση να μην πιστεύει ούτε στους κανόνες του, ούτε στη λειτουργία του. Ορθότερα, η

αξιωματική αντιπολίτευση “ψαρεύει” στην αριστερά αλλά δεν έχει ιδεολογία. Διότι σήμερα ιδεολογίας στερείται η αριστερά, πλην της μαρξιστικής της εκδοχής (που έχει μείνει στη μαρξιστική θεωρία και στις πρακτικές εφαρμογές της, κυρίως, τις λενινιστικές).

8.-Συντιθέμενη από στελέχη που επιζητούν πάση θυσία την εξουσία, αντί οιαδήποτε τιμήματος, αυτή η αριστερή αξιωματική αντιπολίτευση δέχεται στους κόλπους της οποιαδήποτε τάση μπορεί να της φέρει ψήφους και να την νομιμοποιήσει στους μικροχώρους της. Ακόμη και μορφές που υποστηρίζουν βίαιες και επαναστατικές δραστηριοποιήσεις. Αντιεξουσιαστές τους οποίους φρόντισε κατά την άσκηση της εξουσίας και βίαια αναρχικά ρεύματα..

9.-Γνωρίζοντας πως δεν μπορεί να επιβιώσει πολιτικά και πολύ περισσότερο να διεκδικήσει την εξουσία στο πεδίο της πολιτικής αντιπαράθεσης, ο Συριζα προσπαθεί να διαμορφώσει ιδιαίτερες συνθήκες, όπως αυτές που τον έφεραν στην εξουσία την πρώτη φορά. Τότε εκμεταλλεύτηκε μια κοινωνική δυσανεμία σήμερα προσπαθεί να ενεργοποιήσει ανάλογα ανατακτοκλαστικά.

Αυτό επιχειρεί τις τελευταίες ημέρες. Προφανώς, θα γνωρίζει καλά, αν όχι όλος ο Συριζα, τουλάχιστον, κάποια στελέχη του πως η “Αραβική Άνοιξη” ξεκίνησε με τη βίαιη συμπεριφορά των αστυνομικών προς έναν μικροπωλητή.

10.-Τόσο στη Νέα Σμύρνη όσο και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης τα χαρακτηριστικά που περιέγραψα παραπάνω είναι εμφανή.

11.-Το φαινόμενο της κοινωνικής αντίδρασης είναι περίπλοκο και χασοκό και αυτά που ανέφερα είναι πλευρές, μόνο, της εκδήλωσής του. Ας μην ληφθούν γραμμικά. Στους κόλπους όσων αντιδρούν υπάρχουν και άνθρωποι που δεν επηρεάζονται από κόμματα αλλά σε αντιδράσεις τους ωθούν οι αντιλήψεις που έχουν διαμορφώσει ή το ένστικτό τους. Δεν είναι όλα ούτε προδιαγεγραμμένα, ούτε οργανωμένα. Αυτόν τον πολύ κόσμο που αντιδρά αυθόρμητα επιχειρούν, και θα επιχειρήσουν αποδω και πέρα να χειραγωγήσουν, τα πολιτικά κόμματα που έχουν επιλέξει αυτού του είδους την πολιτική συμπεριφορά και πρακτική. Ο Συριζα είναι ένα από αυτά.

12.-Ας πάμε, τώρα, σε δύο άλλες παραμέτρους. Ο ένας είναι η κυβέρνηση και ο άλλος οι διαμορφωτές του πολιτικού συστήματος.

13.-Η κυβέρνηση δεν είχε την ικανότητα να αντιληφθεί τι έρχεται. Η αποσταθεροποίηση ξεκίνησε από την υπόθεση Κουφοντίνα και, τόσο τα κυβερνητικά στελέχη όσο και οι υποστηρικτές της αναπαρήγαγαν στο δημόσιο λόγο το στερεότυπο πως “η δημοκρατία δεν εκβιάζεται, ούτε απειλείται, ούτε κινδυνεύει”.

Και, όμως, η δημοκρατία και απειλείται και εκβιάζεται και αποσταθεροποιείται. Για να τα αποφύγει, χρειάζεται καλή διαχείριση της ύπαρξής της. Όχι, απλώς, ικανοποίηση του λαϊκού αισθήματος. Και, τώρα, μπορεί να υπάρχουν οπαδοί της αντίληψης πως πρέπει να οδηγηθεί η πολιτεία σε μια ακραία ρήξη με τις ομάδες που προκαλούν τις ταραχές. Είναι αυτή λύση; Μήπως εμβαθύνει η επιλογή αυτή τις πληγές; Είναι αυτό, εκείνο που έχει ανάγκη η χώρα αυτήν τη στιγμή;

14.-Ενθαρρυμένη από τις αντιδράσεις της κοινής γνώμης η κυβέρνηση δεν φρόντισε να είναι προσεκτική στη διαχείριση της αστυνομικής συμπεριφοράς. Η δικαιολογία ότι και οι αστυνομικοί άνθρωποι είναι, δεν στέκει. Άνθρωποι είναι αλλά ειδικά εκπαιδευμένοι. Υπάρχουν στιγμές που μια σπίθα αρκεί για να αποσταθεροποιήσει τη χώρα.

15.-Βεβαίως, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κυβέρνηση είναι πολλά και σύνθετα και η ικανότητα των μελών της πεπερασμένη. Αλλά, πριν έρθεις σε μια τέτοια κατάσταση φροντίζεις τις εφεδρείες σου.

16.-Τις μεγαλύτερες ευθύνες, όμως, τις έχει αυτό που αποκαλούμε “Σύστημα”. Το οποίο, για μια χούφτα δολάρια είναι διατεθειμένο να πουλήσει ακόμη και τη μάνα του. Όχι να ενδιαφερθεί για τη χώρα.

17.-Ελέγχοντας τα Μέσα Ενημέρωσης, τα πολιτικά κόμματα και την όποια οικονομική ζωή απέμεινε, το “Σύστημα” δεν επιτρέπει να αναδιαμορφωθεί το πολιτικό σκηνικό. Αλλά ένα αστικό, κοινοβουλευτικό πολιτικό σύστημα δεν μπορεί να έχει αξιωματική αντιπολίτευση ένα μόρφωμα σαν το Συριζα. Έτσι, υπάρχει μια αναντιστοιχία πολιτικού φάσματος και αναγκών της κοινωνίας και μια αναντιστοιχία λειτουργίας της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας με αξιωματική αντιπολίτευση τύπου Συριζα.

18.-Το αδιέξοδο που δημιουργείται στην πολιτική συνείδηση ενός ανθρώπου που δεν θέλει ούτε το Συριζα, ούτε την κυβερνώσα παράταξη, μπορεί να είναι εκρηκτικό.

19.-Οι διαχειριστές των πολιτικών υποθέσεων μπορεί να πιστεύουν και να υπηρετούν οποιαδήποτε ιδεολογία και πολιτική επιθυμούν. Δεν επιτρέπεται, όμως, να μην έχουν διαβάσει όχι τον Μάρξ αλλά τους μαρξιστές. Επειδή έχουν ασχοληθεί με τον εργάτη (εργαζόμενο) ως υποκείμενο έχουν αναλύσει τις επιδράσεις και χειραγωγήσεις του. Εκεί θα ανακαλύψουν, οι σημερινοί διαμορφωτές των πολιτικών υποθέσεων, τι σημαίνει και πως λειτουργούν οι ιδεολογικοί μηχανισμοί. Δεν έχουν καμία σχέση με αυτό που επιχειρεί η σημερινή κυβέρνηση.

Προϋπόθεση για να κερδίσεις την πολιτική εξουσία είναι να κυριαρχήσεις πρώτα ιδεολογικά. Αλλά και προϋπόθεση για να χάσεις την εξουσία είναι να απωλέσεις την ιδεολογική ηγεμονία.

10.03.2021

Πηγή: [Αρδην - Ρήξη](#)